Lietas Nr. C10086814
Lietas arhīva Nr. C-0868-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2014.gada 17.decembrī.

Bauskas rajona tiesa

tiesnesis A.Sniedzītis, izskatījis rakstveida procesā Bauskā, Zaļā ielā 12, civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2014.gada 07.oktobrī tiesā saņemta /pers. A/ maza apmēra prasība pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu 2014.gada 30.jūnijā dzimušā dēla /pers. C/ un 2013.gada 05.jūnijā dzimušās /pers. D/ uzturam. Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus bērnu uzturam atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram. Prasītāja norāda, ka atbildētājs uzturlīdzekļus bērnu uzturam labprātīgi nesniedz.

Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu.

Prasītāja nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma (turpmāk CPL) 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese,- pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

Atbildētājam par lietas ierosināšanu paziņots uz deklarētās dzīvesvietas adresi un prasības pieteikumā norādīto adresi, nosūtot prasības pieteikumu, izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus. Atbildētājs nav sniedzis rakstveida paskaidrojumu. Nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

CPL 250^{25}.panta pirmā daļa nosaka, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots, nosūtot paziņojumus 2014.gada 21.novembrī. Paziņojums prasītājai nosūtīts uz prasības pieteikumā norādīto dzīves vietas adresi. Atbildētājam paziņojums nosūtīts uz deklarētās dzīves vietas adresi un uz prasības pieteikumā norādīto adresi.

Tiesa atzīst, ka par procesu pusēm ir paziņots CPL noteiktā kārtībā. Tiesas dokumenti ir nosūtīti uz atbildētāja deklarētās dzīves vietas adresi. Dokumenti saņemti tiesā atpakaļ ar pasta atzīmi - beidzies glabāšanas laiks. Atbildētājam ir pienākums būt sasniedzamam savā deklarētajā dzīvesvietā. Atbildētājs nav ziņojis tiesai citu adresi saziņai ar tiesu, kas atšķirtos no deklarētās dzīves vietas adreses. Ņemot vērā minēto, un to, ka paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai, lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Ar lietas materiāliem pievienotajām dzimšanas apliecības kopijām pierādīts, ka prasītāja un atbildētājs ir vecāki nepilngadīgajiem bērnam /pers. C/, dzimis /datums/un /pers. D/, dzimusi /datums/(lietas 7.-8.lapa).

Civillikuma (turpmāk CL) 177.pants paredz, *ka līdz pilngadības sasniegšanai [219.p.] bērns ir vecāku aizgādībā.*

CL 178.pants paredz, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.*

Lietā nav strīda apstākļi, ka prasītāja īsteno bērnu aprūpi un uzraudzību.

CL 179.pants nosaka, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.*

Panta piektā daļa paredz, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kuri izdoti saskaņā ar CL 179.panta piekto daļu, nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665, minimālā mēneša darba alga no 2014.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 320 *euro*, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs no 2014.gada 1.janvāra, kas jānodrošina katram no vecākiem bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 80 *euro* mēnesī katram bērnam, bet no bērnu 7 gadu vecuma 96 *euro* mēnesī katram bērnam.

Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus bērnu uzturam atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam apmēram.

Tiesa atzīst, ka katra vecāka pienākums dot uzturlīdzekļus sava bērna uzturēšanai ir absolūts pienākums, kurš noteikts ar likumu. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka *bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.*

Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus, nav apstrīdējis prasītājas norādītos apstākļus. Atbildētājs nav sniedzis pierādījumus, ka pilda ar likumu noteikto pienākumu un piedalās savu bērnu uzturēšanā regulāri un vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā, maksājot uzturlīdzekļus prasītājai, kura ikdienā aprūpē un uzrauga bērnus.

Ņemot vērā, ka atbildētāja kā nepilngadīgo bērnu tēva pienākums, atbilstoši CL 179.pantam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa vai jebkādiem citiem apstākļiem ir nodrošināt savu bērnu uzturēšanai uzturlīdzekļus vismaz minimālajā apmērā, uzturlīdzekļi no atbildētāja piedzenami tādā apmērā, kāds noteikts ar Ministru kabineta noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kā to lūgusi prasītāja.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, jo ar prasības celšanas dienu prasītāja uzsāk īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērna interesēm un tiesu praksei (sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra spriedums lietā Nr.SKC- 254). Tiesā nav sniegti pierādījumi par maksājumu veikšanu pēc prasības celšanas. Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadībai, t.i., kamēr bērns ir vecāku aizgādībā.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.*

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu. CPL 42.panta pirmā daļa paredz, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos*.

Saskaņā ar CPL 35.panta pirmās daļas 3.punktu *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu*. Maksājumu kopsumma par vienu gadu ir 1920 (80 *euro* mēnesī reiz 12 mēneši x2). Valsts nodeva saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas pirmā punkta a apakšpunktu ir 288 *euro.*

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu 288 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu atbildētājam un paziņojumu nosūtīšanu pusēm 5,05 *euro*.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 74., 93., 189., 193., 199., 204.[1], 250.[25].pantiem tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **/pers. B/,** personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus sākot no 2014.gada 07.oktobra dēla **/pers. C**/, dzimis /datums/, personas kods 300614-2554, uzturam 80 *euro* (astoņdesmit eiro) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas mēnesī līdz bērna 7 gadu vecumam 2021.gada 30.jūnijam, bet no bērna 7 gadu vecuma 2021.gada 01.jūlija ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, līdz bērna pilngadībai un meitas **/pers. D/**, dzimusi /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam 80 *euro* (astoņdesmit eiro) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas mēnesī līdz bērna 7 gadu vecumam 2020.gada 05.jūnijam, bet no bērna 7 gadu vecuma 2020.gada 06.jūnija ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no **/pers. B/,** personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- valsts nodevu **288 *euro*** (divi simti astoņdesmit astoņi eiro), nosakot atbildētājam termiņu sprieduma par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Piedzīt no **/pers. B/,** personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus - ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **5,05 euro** (pieci eiro 05 centi), nosakot atbildētājam termiņu sprieduma par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama: saņēmējs: Valsts kase; NMR 90000050138; Konta Nr. LV55TREL1060190911200; BIC kods TRELLV22; Valsts nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija Mūkusalas iela 41b, Rīga; NMR 90001672316; ar PVN apliekamās personas Nr. LV90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV 22; Konta Nr. LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķis- 21499 (atbildētāja vārds, uzvārds). Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Bauskas rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts – 2014.gada 17.decembrī.

Tiesnesis A.Sniedzītis